

KESKEISTEN TYTÄRYHTEISÖJEN OSAVUOSIKATSAUKSET

Konserniyhteisöjen tulee omalla toiminnallaan tukea kaupungin strategian toteutusta.

Kaikkia konserniyhteisöjä koskevat seuraavat yhteiset tavoitteet:

- Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen
- resurssiviisaus ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen.

Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan johdon katsauksessa.

Kuopion Energia -konserni

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Kuopion Energia -konsernin liikevaihtoennuste on 99,6 miljoonaa euroa, joka ylittää budjetin 5,2 miljoonalla. Koko vuoden liikevoittoennuste on 19 miljoonaa euroa, ylittäen budjetoidun liikevoiton 4,8 miljoonalla eurolla. Hyvä tulos perustuu budjetoitua kylmempään talveen ja sähkötukkimarkkinoiden korkeampaan hintatasoon.

Kuopion Sähköverkko Oy:n vuoden lopun liikevaihtoennuste on 20,1 miljoonaa euroa, mikä on tavoitteen mukainen. Liikevoittoennuste on 5,0 miljoonaa euroa, mikä on 270 tuhatta euroa yli budjetoidun. Loppuvuoden ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti.

Sähköverkossa on ollut kesällä joitakin vikoja. Merkittävin vika aiheutui salamaniskusta Fingridin 110 kV johtoon, jonka seurauksena noin 37 000 asiakasta oli ilman sähköä kaksi kertaa lyhyen aikaa 23.6.2021.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Päästöoikeuksien hinnat ovat nousseet ennätyslukemiin, joka on vaikuttanut myös puupolttoaineiden hintoja nostavasti. Kuluvalle vuodelle näillä ei ole suurta vaikutusta kustannuksiin, koska tämän vuoden päästöoikeudet ja polttoaineet on hankittu jo aikaisemmin. Ensi vuodelle päästöoikeuksien ja polttoaineiden hintojen nousun arvioidaan aiheuttavan noin 4 miljoonaa euroa kuluva vuotta korkeammat hankintakustannukset.

Sähkömarkkinalain muutosesitys on eduskuntakäsittelyssä. Tavoitteena on pienentää sähköverkkotoiminnan tuottopohjaa, alentaa tuottoprosenttia ja poistaa toimitusvarmuuskannustin. Muutosten seurauksena verkkoyhtiöiden sallittu liikevaihto laskisi merkittävästi tulevina vuosina.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen

Kuopion Energia -konserni rekrytoi liiketoimintalähtöisesti, jolloin rekrytointitilanteissa toiminnan jatkuvuus, huoltovarmuus ja liiketoiminnan tarve ratkaisevat henkilövalinnat. Kesätyöntekijöitä on tänä kesänä 17, ja opinnäytetöitä on työn alla 5 eri liiketoiminnoille.

Resurssiviisaus ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen

Konsernin strategian mukaisesti turpeen käyttöä energian tuotannossa korvataan biopolttoaineilla kasvavassa määrin. Uusia, polttamista korvaavia tapoja tuottaa kaukolämpöä selvitetään jatkuvasti. Jäähdytysratkaisujen myynti on vahvassa kasvussa. Sekä Savilahden alueen kaukojäähdytys että kiinteistökohtainen lämpöpumppuperusteinen jäähdytys ovat toteutukseltaan erittäin energiatehokkaita.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuopion Energia Oy:n ja Kuopion sähköverkko Oy:n hallitukset huolehtivat Kuopion kaupungin konserniohjeen mukaisesti siitä, että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan ja että

riskienhallinnan periaatteet on määritelty. Samoin sisäinen valvonta on järjestetty kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.

Kuopion Vesi Oy

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Kuopion Vesi Oy:n toiminta on sujunut suunnitellun mukaisesti.

Liikevaihto ajalla 1.1.-30.6.2021 on 15,6 M€. Vuoden 2021 arvioitu liikevaihto on 31 M€. Käyttökustannukset ovat talousarvion mukaiset. Tilikauden tulos arvioidaan nollassi.

Investoinnit ovat olleet ajalla 1.1.-30.6.2021 5,8 M€. Budjetissa on varattu koko vuoden investointeihin rahaa 13,4 M€. Tämänhetkisen arvion mukaan vuoden 2020 kokonaisinvestoinnit tulevat olemaan 13 M€.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Poikkeamia yhtiön toiminnassa ei ole ollut.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen

Kuopion Vesi Oy rekrytoi liiketoimintalähtöisesti. Kuopion Vesi Oy tarjoaa kesätyö- ja harjoittelupaikkoja.

Resurssiviisaus ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Kuopion Vedellä on toteutettu vuosittain Kuopion resurssiviisausohjelman "vesikaistan" (vedenkäyttö ja luonnonvedet) tavoitteisiin tähtääviä toimenpiteitä. Pääjätevedenpumppaamoiden saneerauksien yhteydessä uusitaan pumput tehokkaimpiin ja vähemmän energiaa kuluttaviin. Lehtoniemen jätevedenpuhdistamolla syntyvä biokaasu hyödynnetään lämpönä ja sähköinä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuopion Vesi Oy:n tärkein tehtävä on turvata asiakkailleen toimiva vesihuolto kaikissa tilanteissa. Yhtiön merkittävimpiä riskejä ovat toiminnalliset ja vahinkoriskit. Toiminnallisista riskeistä suurimpia on henkilöstön saatavuus lähitulevaisuudessa. Henkilöstön keski-ikä on korkea ja lähivuosina on palkattava monia uusia henkilöitä. Riskinä on se, saadaanko palkattua tarpeeksi osaavaa henkilökuntaa eläkkeelle jäävien tilalle.

Vahinkoriski on myös merkittävä vesihuoltolaitokselle, jolle voidaan esittää merkittäviä korvausvaatimuksia esim. veden laatu-poikkeamissa ja siten siitä voi aiheutua suuria taloudellisia seuraamuksia.

Terveysturvallisuuslain (763/1994) 20 §:n mukaan talousvettä toimittavan laitoksen omavalvonnan ja talousveden laadun valvonnan on perustuttava veden terveydelliseen laatuun vaikuttavien riskien arviointiin ja hallintaan. Riskien arvioinnin ja hallinnan tarkoituksena on varmistaa vesihuoltolaitoksen toimittaman talousveden turvallisuus ja jatkuva saatavuus. Riskien arvioinnit hyväksyy kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Valviran antaman talousvesiasetuksen soveltamisohjeen mukaan talousveden laatuun liittyvän riskien arvioinnin on pohjaututtava yleisiin periaatteisiin. Kansainvälisissä standardeissa riskien arviointi kuvataan Water Safety Plan (WSP) –mallin avulla. WSP-mallin pohjalta on toteutettu sosiaali- ja terveysministeriön johdolla selainpohjainen riskienhallintatyökalu, jonka avulla voidaan arvioida vesihuoltolaitoksen koko vedentuotantoketjuun liittyvät terveydelliset vaarat sekä määritellä niille hallintakeinot.

Kuopion Veden toimittaman talousveden laatuun liittyvät riskien arvioinnit on toteutettu WSP-riskienhallintatyökalulla. Kuopiossa talousveden laatua uhkaavien riskien arviointi on tehty WSP (Water Safety Plan) -periaatteen mukaisesti käymällä yksityiskohtaisesti läpi kaikkien vedenjakelualueiden vedentuotantoketjun vaiheet aina vedenhankintalähteeltä kuluttajan hanaan saakka. Riskien arviointi perustuu terveydensuojelulakiin ja se on toteutettu yhteistyössä viranomaisten kanssa. Terveydensuojeluviranomainen on hyväksynyt riskinarvioinnin vuoden vaihteessa 2020-2021. Siilinjärven osalta riskinarviointi on toteutettu vastaavasti ja hyväksytty 2019.

Myös yhdyskuntajätevesihuoltoon liittyvien terveys- ja ympäristöriskien arviointi on tehty Kuopiossa ja Siilinjärvellä SSP (Sanitation Safety Plan) -periaatteen mukaisesti käymällä läpi kaikki jäteveden puhdistusketjun vaiheet kiinteistöltä purkuvesistöön saakka.

Yhtiöllä on ajantasainen valmiussuunnitelma vesihuollon poikkeustilanteiden varalle.

Vuoden 2020 keväällä puhjenneen koronaepidemian myötä varauduttiin henkilöstön mahdollisiin sairastumisiin ja luotiin varajärjestelmät sairastumisien varalta.

Yhtiöllä on lakisääteisten vakuutusten lisäksi vapaaehtoisia vakuutuksia, joita ovat omaisuuden ja toiminnan vakuutukset sekä vastuu- ja oikeusturvavakuutukset.

Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Yhtiön toiminta ollut jatkunut normaalisti. Rajalan koulu- ja päiväkotikiinteistön laajennushanke etenee. Hankkeen rahoitukseen on nostettu laina 3,2 miljoonaa euroa päätöksen mukaisesti ja investointi jakautuu vuosille 2021-2022 valmistuen heinäkuussa 2022.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei merkittäviä toiminnallisia tai taloudellisia poikkeamia. Yhtiön taloustilanne on varsin hyvä ja ennakoiviin toimenpiteisiin ei tällä hetkellä ole tarvetta.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen

Kiinteistöyhtiönä Koulutilat ei ole työnantaja eikä siten suoraan voi vaikuttaa tavoitteen toteutumiseen muuten kuin käyttämällä paikallisia toimijoita hankinnoissaan niiltä osin kuin se on mahdollista.

Resurssiviisaus ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen

Elinkaarihankkeissa on huomioitu jo kohteiden suunnitteluvaiheessa resurssiviisaus ja ympäristönäkökulmat. Itse Kiinteistöyhtiön eli hallinnon toiminnassa asiaa sivutaan vain välillisesti sidosryhmien (isännöinti, vakuutusyhtiö) toiminnan kautta sillä huolto ja ylläpito kuuluvat elinkaarisopimukseen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Hoitokulujen osalta ei merkittäviä riskejä elinkaarimallissa. Merkittävimmät riskit rahoituskustannusten nousussa johon varauduttu pitkällä, kiinteistöillä koroilla sekä korkosuojauksella. Kiinteistöt vakuutettu. Sisäisen valvonnan osalta mm. isännöinnin prosessit kuten monivaiheinen maksujen hyväksyminen.

Kiinteistö Oy Kuopion Keskuskenttä

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Yhtiön toiminta sujunut suunnitelmien mukaisesti. Ei merkittäviä investointeja

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Talous pyörii suunnitelman mukaisesti. Hoito- ja rahoituskuluista jäävää erotusta suhteessa vuokratuottoihin ei voida kattaa rahoitusvastikkeen vaan vuokran muodossa eivätkä poistot tuloksen käsittelyyn riitä vaan syntyy verotettavaa tulosta n. 80.000 euroa tilikaudelta 2021. Verotettava tulos kasvaa poistopohjan yhä pienentyessä.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:
Kiinteistöyhtiönä Keskuskeskettä ei ole työnantaja eikä siten suoraan voi vaikuttaa tavoitteen toteutumiseen. Pyrimme kuitenkin vaikuttamaan esimerkiksi painottamalla ylläpidossa paikallisia palveluntarjoajia.

Resurssiviisaus ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Ylläpito- ja huoltotoiminnassa on pyritty huomioimaan resurssiviisaus ja ympäristönäkökulmat. Kiinteistöön on mm. asennettu reaaliaikainen, hälyttävä käyttövesivalvonta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Merkittävimmät riskit rahoituskustannusten nousussa johon varauduttu pitkällä, kiinteillä koroilla. Vuokrauksen osalta riski on varsin pieni Tilapalveluiden ollessa merkittävin vuokralainen. Kiinteistö vakuutettu. Sisäisen valvonnan osalta mm. isännöinnin prosessit kuten monivaiheinen maksujen hyväksyminen.

Kiinteistö Oy Kuopion Luukas

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Tavoitteena kiinteistön kunnan säilyttäminen toiminnan edellyttämällä tasolla sekä tasapainoinen ja vakavarainen talous (nollatulot).
Toiminta jatkuu ennallaan loppuvuoden osalta.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Odotettavissa ei ole poikkeamia.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Yhtiö pyrkii pitämään talouden vakavaraisena sekä hoitokatejäämän kohtuullisena

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kiinteistöt on vakuutettu vahinkojen osalta. Terveysviranomaisen valvoo toimintaa.

Kuopion Pysäköinti Oy

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Liikevaihto ja pysäköinnin kävijämäärät ovat edelleen olleet heikkoja koronapandemian vuoksi (vrt. esim. vuosi 2019, jolloin ei koronavaikutusta). Kesäkuussa 2021 kävijämäärät nousivat jo tasolle ennen koronaa, joten loppuvuoden ennustetaan olevan alkuvuotta parempi, mikäli koronapandemiatilanne rauhoittuu.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Mikäli koronapandemia rauhoittuu, ylitämme asettamamme toiminnalliset (kävijämäärät) ja taloudelliset tavoitteet tälle vuodelle.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion Pysäköinti Oy pyrkii omalla toiminnallaan parantamaan Kuopion kaupungin työllisyyttä ja käyttämään TE-toimiston palveluita hyväkseen tarvittaessa, kuten työkokeilua, palkkatukea ym. vaihtoehtoja. Tällä hetkellä emme ole rekrytoimassa uusia työntekijöitä yhtiöömme. Resurssiviisauden ja kiertotalouden

toimintaperiaatteita noudatamme siten, että otamme huomioon digitaalisilla palveluratkaisuilla ympäristöarvot ja pyrimme edistämään työhyvinvointia yhtiössämme.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuopion Pysäköinti Oy:llä on käytössä laskujen hyväksytys/maksatusketju siten, että assistentti tarkastaa ja tiliöi laskut, jotka toimitusjohtaja hyväksyy. Pysäköintimittareiden rahantyhjennyksessä on aina oltava kaksi henkilöä. Kiinnitetään siis huomiota sisäisiin prosesseihin ja vaarallisiin työyhdistelmiin/yhdistelmäketjuihin. Pyritään poistamaan riskitekijät. Sisäisen tarkastuksen lisäksi yhtiön keskeisiä prosesseja tarkastetaan tilintarkastajan toimesta välitilintarkastuksessa, sekä varsinaisessa tilintarkastuksessa.

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Toiminta on ollut suunnitellun mukaista, opiskelijoiden asunnontarve kohdistuu edelleen huomattavan suurelta osin yksioihin keskustaan ja lähelle oppilaitoksia. Koronatilanne vaikuttaa yhtiön taloudelliseen tilanteeseen heikentävästi, koska alkuvuoden osalta vaihto-opiskelijoille tarkoitettuja asuntoja oli tyhjillään merkittävän suuri määrä. Syksyllä 2021 tilanne helpottuu, kun vaihto-opiskelijat saapuvat Kuopioon, mutta koko vuoden tasolla tämä näkyy tavoitteisiin nähden alentuneena liikevaihtona sekä käyttöasteena. Käynnissä oleva rakennushanke Minna Canthin kadulla jatkuu ja etenee suunnitelmien mukaisesti loppuvuoden ajan, arvioitu valmistumisajankohta hankkeella on 5/2022.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Koronatilanteen aiheuttamat muutokset ovat näkyneet toistaiseksi alkuvuoden osalta tyhjinä kalustettuina huoneina, jotka on suunnattu suoraan vaihto-opiskelijoiden käyttöön, lisäksi kotimaisten opiskelijoiden asuntojen kysyntä on ollut tavallista matalammalla tasolla, etenkin soluasuntojen osalta. Asetetuista tavoitteista liikevaihto ja käyttöaste jäänevät näin ollen hieman matalammalle tasolle ja siten toteutumatta. Asuinneliövelkaa yhtiössä tullaan pienentämään loppuvuoden aikana siten, että se alittaa selkeästi tavoitteeksi asetetun rajan 779 €/asm².

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:

Yhtiössä toteutettavat investoinnit sekä kiinteistöihin liittyvät erilaiset mm. huolto-, korjaus-, kunnossapitotoimet työllistävät Kuopion alueen yrityksiä merkittävästi.

Resurssiviisaus ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Yhtiön käyttämä sähkö- ja lämpöenergia on tuotettu päästöttömästi vuodesta 2019 lähtien. Uudet rakennushankkeet ovat energiatehokkaita A-energialuokan passiivitaloja. Uusimmissa kohteissa on myös mm. asuntojen kylpyhuoneisiin asennettu tekoällyn avulla lattialämmityksen sähkönkulutuksen optimoivat älytermostaatit, joilla voidaan päästä vuositasolla lähes 20 %:n säästöihin sähkönkulutuksessa. Yhtiössä toteutettiin hiilijalanjäljenlaskenta keväällä 2021, josta käy ilmi että kasvihuonekaasupäästöt ovat yhtiössä tehtyjen toimien seurauksena pudonneet vertailuvuodesta 2018 n. 84 %.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta on toteutettu yhtiössä hallituksen hyväksymän Valvonta, tarkastus ja taloushallinnon toimintaohjeet -asiakirjan mukaisesti.

Asuntojen vuokrauksen merkittävimmät riskit liittyvät kysynnän muutoksista aiheutuvaan asuntojen vajaakäyttöön. Asuntojen vuokrattavuutta pyritään varmistamaan ensisijaisesti rakennuttamalla uusia vuokratasoltaan edullisia kohteita sijainniltaan hyvillä paikoilla. Lisäksi yhtiö ylläpitää nykyisten kiinteistöjen ja asuntojen laatua.

Rahoituksen merkittävimmät riskit liittyvät korkotason ja marginaalien nousuun. Yhtiö on suojautunut korkoriskin osalta päivittämällä koronvaihtosopimuksensa muutama vuosi sitten. Lisäksi suurin osa yhtiön lainakannasta on korkotukilainoja, jotka sisältävät korkokaton ja ovat näin itsessään korkoriskiä rajoittavia.

Merkittävimmät kiinteistöihin liittyvät riskit ovat vesivahinko- ja tulipaloriskejä. Yhtiön ottamat vakuutukset kattavat omaisuus- ja vastuuvahinkoja, toimien näin kyseistä riskiä suojaavina tekijöinä.

Niiralan Kulma Oy

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Asuntokannan vanhenemisesta aiheutuva laaja korjaustoiminta sekä asumisen laatuvaatimusten kasvu yhdessä lisääntyneen kilpailun ja sosiaalisin perustein tehtävän asukasvalinnan kanssa asettaa käyttöasteelle haasteita ja se jäänee 96,5 % tasoon (tavoite 97,5 %). Kiinteistökantaa sopeutetaan edelleen markkinatilanteeseen, parhaillaan viiden kiinteistön myyminen Kuopiosta etenee. Rakennuttamistoiminta etenee suunnitellun mukaisesti, investointien arvo vuonna 2021 on noin 18 milj.€. Kiinteistö-Kys Oy:n ja Vapaarahoitteinen-Kys Oy tytäryhtiöiden fuusiotoimenpiteet etenevät suunnitellusti.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Tulos jää sekä budjetoidusta että edellisen vuoden toteumasta johtuen lisääntyneistä muuttokorjauksista sekä niihin liittyvistä saamatta jääneistä vuokrista. Käyttöasteen kohentamiseen tähtäviä toimenpiteitä on käynnistetty sekä kohdekohtaisella tarkastelulla että remontointiprosessin läpimenon sujuvoittamiseen tähtäävillä parannuksilla. Asuinliövelkatavoitteesta jäämisen taustalla on paitsi arvioitua suurempaa toteutuva lainoitus sekä jakajana olevien asuinliöiden määrän pieneneminen kiinteistömyyntien osalta.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen

30.6.2021 henkilöstömäärä oli 146, mikä on vähemmän kuin edellisenä vuonna. Työllistämme välillisesti ostopalveluina eri yrityksiltä huomattavan määrän kuopiolaisia mm. uudisrakentamisessa, peruskorjauksissa ja kunnostustöissä. Kesäisin n. 60 nuorta työllistyy joko yhtiön itsensä työllistämänä tai yhteistyökumppaneiden kautta. Olemme mukana Taitopaja 2020 -hankkeessa, jossa valmennetaan ja ohjataan pitkäaikaistyöttömiä ja nuoria työelämään. Palkkasimme projektihenkilön yhteistyössä Kuopion kaupungin kanssa ikäihmisten asumista ja sitä tukevien palveluiden kehittämiseen vuoden 2021 ajaksi.

Resurssiviisuus ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen

Niiralan Kulma on jatkanut ympäristövastuullistatyötään muuttamalla 1.1.2021 alkaen koko kiinteistökannan kaukolämmön tuotannon hiilidioksidivapaaksi. Lämmityksen tuottaminen Niiralan Kulman kiinteistökantaan on ollut ennen tätä suurin yksittäinen hiilidioksidipäästöjemme lähde. Julkaisemme vuoden 2021 lopussa oman ympäristöohjelmamme, joka tähtää Kuopion kaupungin ilmastopoliittisen ohjelman tavoin hiilineutraaliin Kuopioon 2030 mennessä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Hallitus huolehtii konserniohjeen mukaisesti siitä, että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritelty. Samoin sisäinen valvonta on järjestetty kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.

Savonia-ammattikorkeakoulu Oy

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Savonian toiminta on toteutunut ja tullaan toteuttamaan myös loppuvuoden osalta strategian 2021-2024, toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2021 sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa tehdyn tulossopimuksen mukaisesti.

Koronatilanteen jatkuessa Savonia on toiminut viranomaisohjeiden mukaan ja tehnyt tarvittavia koronarajoituksia, jolloin osa opetuksesta on toteutettu etäjärjestelyin. Syyslukukauden opetus järjestetään lähiopetuksena niiltä osin kuin koronatilanne sen mahdollistaa.

Savoniasta valmistui vuoden ensimmäisellä puoliskolla 564 amk-tutkintoa ja 86 YAMK-tutkintoa.

Loppuvuoden osalta asetetut tutkintotavoitteet tultaneen saavuttamaan. Opiskelijoiden opinnot ovat poikkeustilanteesta huolimatta edenneet pääsääntöisesti normaalisti.

Savonian TKI- toiminta on kasvanut merkittävästi ja jatkaa kasvuaan. TKI-hankkeiden rahoituspäätösten yhteismäärä on yli 10 miljoonaa euroa ja niitä toteutetaan suunnitellulla tavalla. Liiketoimintapalvelut ovat toteutuneet edelleen hieman korona-aikaa alemmalla volyyymilla.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei merkittäviä poikkeamia.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantamista edistää Savonia koulutusmäärien merkittävä kasvu. Resurssiviisuus ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen näkyy Savonian biotalous vahvuusalan toiminnassa sekä hiilineutraali ammattikorkeakoulu 2030 tavoitteen kautta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Toteutettu Savonian hallituksen linjauksien mukaisesti mm. tekemällä tietoturvaan liittyvä sisäinen tarkastus.

Servica Oy

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Servican liikevaihtoennuste vuodelle 2021 on 103,5 M€, joka ylittää budjetin 6,4 M€. Palveluiden liikevaihto on toteutunut tammi-kesäkuussa budjetoitua suurempana keskusvarasto-, laitoshuolto-, välinehuolto- ja kiinteistöpalveluissa sekä budjetoitua verrattuna ruoka- ja kuljetuspalveluissa. Yhtiön tuloskehitys on ollut budjetoitua parempi kuuden ensimmäisen kuukauden osalta ja näin ollen liiketulosennustemme vuodelle 2021 on noin 1,6 M€.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Liikevaihto per tehty työpanos -tunnusluku on kehittynyt budjetoitua paremmin johtuen keskusvaraston liikevaihdon vahvasta kasvusta. Sairauspoissaolojen vähentämistavoite (kaksi päivää per henkilö vähemmän kuin vuonna 2020) ei ole toteutunut tavoitteen mukaisesti; sairauspoissaolot ovat vuoden 2020 tasolla Q2/2021 tarkastelujaksolla.

Tilaaajatytyväisyyskyselyssä tyytyväisyys palveluihimme arvioitiin hyvälle tasolle, mutta jäimme tavoitteestamme. Kyselyn perusteella on valittu koko Servican yhteiset kehityskohdat. Asiakas- ja palvelukohtaisia tuloksia ja kehittämiskohteita analysoidaan tarkemmin niin työyhteisöissä kuin yhteistyössä asiakkaidemme kanssa.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen

Servican palveluissa erityisesti laitoshuollossa ja välinehuollossa rekrytoidaan jatkuvasti uusia työntekijöitä. Valtakunnallisesti ja paikallisesti pulaa on välinehuoltajista ja laitoshuoltajista. Servica työllistää kesän 2021 aikana noin 160 kesätyöntekijää.

Resurssiviisuus ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen

Kuopion kaupungin Ympäristöpalvelut ja Servica käynnistivät keväällä "Ilmastoviisasta ruokaa lapsille ja nuorille" -hankkeen. Hankkeen tavoitteena on vähentää ruokapalveluiden ilmastovaikutuksia sekä edistää ilmastoystävällistä ja terveellistä ruokakulttuuria poikkihallinnollisessa yhteistyössä eri toimijoiden välillä. Servicassa on meneillään projekti ruoan hävikinseurantajärjestelmän toteuttamiseksi.

Servican yksi strateginen hanke on "Kohti ympäristöjärjestelmää"-hanke. Sen tavoitteena on v. 2021–2023 aikana luoda Servicalle ympäristöjärjestelmä, joka vastaa Servican ja omistaja-asiakkaiden

ympäristötavoitteita. Servica on valinnut Ekokompassi- ympäristöjärjestelmän ympäristöjohtamisen työkaluksi ja raportointiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Servican hallitus huolehtii Kuopion kaupungin konserniohjeen mukaisesti siitä, että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritetty. Samoin sisäinen valvonta on järjestetty kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.

Pohjois-Savon Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä, KYS

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Ennusteen mukaan toimintatuotot ovat 515,2 M€. Jäsenkuntamyynnin ennuste on 366,4 M€ ja ulkokuntamyynnin 82,5 M€. Toimintakulut ovat 478,6 M€. Rahoitustuotoissa on 2,3 M€ kasvu alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Muutos muodostuu Isteikin ja Islabin vuoden 2020 tuloutuksista. Poistot ovat suunnilleen talousarvion mukaiset. Satunnaisissa tuloissa on jo toteutunut 7,9 M€ myyntivoitto. Näiden jälkeen tulosennuste on 14,8 M€ ylijäämäinen.

Muutostalousarvio on laadittu merkittävästi ylijäämäiseksi, koska kuntalain mukaan alijäämän kattamisajan katkaisee kuntayhtymän ylijäämäinen tilinpäätös. Sairaaloiminnan volyymin, menojen ja tulojen ennustaminen on haastavaa, koska muutokset toimintaan ovat aina mahdollisia esimerkiksi ulkokuntamyynnin vaihtelun, covid-19 -epidemian sekä henkilöstötilanteen vuoksi.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Tulosennuste ylittää lisätalousarvion 0,9 M€. Valtuusto on muuttanut tavoitteita kesäkuussa.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Konsernitason tietoa ei yhdistetä kesken vuotta eikä konsernille ole asetettu yhdisteltyjä tavoitteita.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu hallituksen linjausten mukaisesti. Vakaviksi strategisiksi riskeiksi on tunnistettu:

- Henkilöstöressurssin riittävyyttä, saatavuutta ja osaamista ei saada turvattua.
- Toimintaympäristön vaatimien muutosten toimeenpano epäonnistuu.
- Hyvinvointialueen valmistelun edellyttämä työpanos vie liikaa resursseja omasta toiminnasta.

Riskejä kirjataan ja niiden tilannetta seurataan jatkuvana prosessina.

Mestar Kuopio Oy

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Mestar Kuopio Oy:n liikevaihtoennuste on 36,5 miljoonaa euroa, ja koko vuoden liikevoittoennuste on 0 M€.

Kokonaisuudessaan Mestar Kuopio Oy:n ensimmäisen tilikauden loppuvuoden arviointi on vielä tässä tilanteessa haastavaa. Meneillään on mm. yt-neuvottelut, johtuen töiden vähenemisestä. Muulta osin toiminta on saatu suunnitellusti käyntiin ja tehdyissä tehostamistoimenpiteissä on onnistuttu.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Työkannan laskeminen aiheutti tälle vuodelle tuta-perusteisten yt – neuvotteluiden tarpeen. Mahdollinen työkannan edelleen laskeminen aiheuttaisi painetta olemassa olevien sopimusten hinnan tarkistuksiin tai sitten merkittävässä määrin toiminnan supistuksiin – toiminnan supistuessa yhtiön perustamisen yhteydessä

syntynyt kiinteä kulurakenne ajasi toiminnan kestävämmälle pohjalle. Tämän hetkinen työkanta riittää arviomme mukaan myös taloudellisesti kestävään toimintaan.

Fossiilisten polttoaineiden hinnan nousu aiheuttaa oman riskitekijänsä jo tälle vuodelle. Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin vaikutusta toimintaan arvioidaan parhaillaan ja ensimmäiset direktiivin mukaiset investoinnit tehdään todennäköisesti jo kuluvan tilikauden aikana.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen

Yhtiön rekrytoinnit tehdään liiketoimintalähtöisesti, mutta yhteistyössä kaupungin työllistämispalveluiden ja muiden sidosryhmien kanssa on edelleen kehitetty onnistuneesti työvalmennusyksikön toimintaa. Kohderyhmää pyritään laajentamaan entistä paremmin kattamaan nuoret ja maahanmuuttajataustaiset henkilöt. Toiminnan kehittäminen edellyttää kuitenkin riittävää sopivaa työkantaa. Yritysyhteistyötä ja hankintojen kehittämistä mm. veropalauman näkökulmasta kehitetään edelleen.

Resurssiviisaus ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen

Yhtiö sai Ekokompassi-sertifioinnin valmiiksi kuluvana vuonna ja sen pohjalta on asetettu uusia tavoitteita loppuvuodelle ja tuleville vuosille. Toiminnan hiilijalanjäljen laskeminen toteutetaan syksyn aikana pohjatiedon saamiseksi. Erillinen ympäristöraportti valmistuu vuoden lopussa ja se tullaan laatimaan jatkossa joka vuosi. Tilaaajayhteistyö myös tämän aiheen tiimoilta on nykyisellään hyvällä tasolla.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Yhtiön hallitus huolehtii Kuopion kaupungin konserniohjeen mukaisesti siitä, että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritelty. Samoin sisäinen valvonta on järjestetty kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.

Järviseudun Työterveys Oy

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Järviseudun Työterveys Oy on kuluneena kautena osallistunut merkittäväällä panostuksella koronan vastaiseen työhön. Koronarokotukset aloitettiin vuodenvaihteessa ja Kuopiossa otettiin koronatilanteesta johtuen toukokuulle saakka. Kesäkuun loppuun mennessä koronarokotuksia on annettu noin 15 000 kpl pelkästään Kuopiossa. Tällä erää koronarokottaminen jatkuu lokakuun loppuun. Perustehtäviä on jouduttu priorisoimaan, mutta hoitohenkilöstöä on saatu lisättyä rokotuksia varten. Loppuvuodesta odotetaan tavanomaista.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen liikevaihdoltaan koronatestauksen runsaan määrän vuoksi. Alkuvuonna 2021 näytti, että tämä vuosi jatkuu samanlaisena, mutta loppukevällä alueen hyvästä koronatilanteesta johtuen asiakkaat eivät enää hakeutuneet testaukseen ja testaaminen lopetettiin kannattavuussyistä. Näin ollen alkuvuonna tehty talousennuste on nyt korjattu takaisin vuoden 2021 budjetin mukaiseksi.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Työntekijöiden työkyvyn tukeminen on työterveyshuollon ydintoimintaa ja siten suoraan kaupunkistrategian mukaista. Järviseudun Työterveys panostaa nyt syksyn aikana erityisesti raportointiin, jotta työnantajaosapuolilla olisi käytettävissään tiedolla johtamisen välineitä.

Kiertotalous ja resurssiviisaus: Etäneuvotteluiden määrää on lisätty osapuolten ajankäytön tehostamiseksi, siirtymisiin ei käytetä aikaa ja liikennöinnin määrää on näin pystytty vähentämään.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Järviseudun Työterveys on pyytänyt Talvea Oy:lta sisäistä tarkastusta, asia on Kuopion kaupungin tarkastuslautakunnalla vielä käsittelemättä. Sisäisen tarkastuksen suorittaa eri asiantuntija kuin tilintarkastuksen. Tarkastus pyritään kohdentamaan merkittävimpiin riskeihin.

KONSERNIN TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Kuopion Energia Oy konserni							
Tehtävä: Tukkusähkön ja kaukolämmön myynti, sähkön ja lämmön tuotanto sekä sähkön siirto							
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %							
	Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Liikevaihto	M€		91,7	87,4	88,0	56,8	99,6
Tuloutus omistajalle	M€		9,6	10,4	9,0	9,0	9,0
Käyttökate-%	%		49,2	44,1	40,2	47,9	39,1
Omavaraisuusaste	%		26,8	27,9	27,5	31,4	30,0
	Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€		91,7	87,4	56,8	99,6		
Investoinnit M€		30,6	23,8	4,5	15,8		
Myynti kaupungille M€		6,6	5,6	3,2	6,2		
Takaukset kaupungilta M€		68,1	61,8	58,5	55,3		
Kaupungilta saadut lainat M€		125,1	123,1	123,1	119,1		
Tilikauden tulos M€		14,3	8,5	12,4	9,3		
Osingot ja korot kaupungille M€*		9,6	10,4	5,6	9		
Henkilöstölukumäärä 31.12. (sis. määräaikaiset)		146	126	142	130		
*Oletus: maksetut osingot tarkastelukautea edellisen vuoden tuloksesta							
Sisältää myös pääomapalautuksen 1,6 M€ ja takausprovisiot							

Kuopion Vesi Oy						
Tehtävä: Toimittaa asiakkailleen hyvää talousvettä ja huolehtii viemäriesien poisjohtamisesta ja käsittelystä.						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 84 %, Siilinjärven kunta 16 %						
Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Liikevaihto	M€	Yhtiön	30,0	31,0	15,6	31,0
Tuloutus omistajalle, korot	M€	toiminta	4,3	4,4	2,2	4,4
Henkilöstön työhyvinvointi, sairaspot	pv/htv	käynnistyi	8,5	6,0		6,0
Asiakastyytyväisyys	(4-10)	1.1.2020		8,5		
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€		30	15,6	31		
Investoinnit M€		11,6	5,8	13		
Myynti kaupungille M€		1	0,6	1,2		
Kaupungilta saadut lainat M€		125,4	125,4	123,7		
Tilikauden tulos M€*		-1,06	0,8	0		
Osingot ja korot kaupungille M€		4,25	2,2	4,4		
Henkilöstölukumäärä 31.12.		97	97	99		
*verosuunnittelutarve, evl-poistot						
Järviseudun Työterveys Oy						
Tehtävä: tuottaa laadukkaat työterveyshuoltopalvelut omistajilleen ja järjestämisvastuun mukaisesti alueen yritysille						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 60,96 %, PSSHP 18 %, Siilinjärvi 12 %, Varkaus 9 %, Tuusniemi 0,2 %, Kuopion Vesi Oy 0,2 %						
Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Liikevaihto	M€	8,4	9,8	8,2	4,1	8,2
Tilikauden tulos	M€	0,8	1,2	0,3	0,12	0,3
Omavaraisuusaste	%	56,7	68	70	69	70
Asiakastyytyväisyys	(4-10)	ei mitattu	8	9	ei mitattu	
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€	8,4	9,8	4,15	9		
Investoinnit M€	0,1	0,1	0,23	0,25		
Myynti kaupungille M€	3,2	4,33	1,9	4		
Tilikauden tulos M€	0,8	1,2	0,12	0,5		
Osingot ja korot kaupungille M€	0	0	0	0		
Henkilöstölukumäärä 31.12.	74	79		79		

Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat						
Tehtävä: Ylläpitää omistamia koului- ja päiväkotirakennuksia						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %						
Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Liikevaihto	M€	0,8	1,0	0,8	0,4	0,9
Tilikauden tulos	M€	0	0	0	3,2	0
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€	0,8	1,0	0,4	0,9		
Investoinnit M€	10	0	0,8	1,9		
Takaukset kaupungilta M€	69	67,6	67	67		
Kiinteistö Oy Kuopion Keskusenttä						
Tehtävä: Ylläpitää kiinteistöä						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %						
Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Liikevaihto	M€	0,4	0,4	0,4	0,2	0,4
Tilikauden tulos ennen veroja	M€	0,1	0,1	0,1	0,15	0,1
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€	0,4	0,4	0,2	0,4		
Myynti kaupungille M€	0,4	0,4	0,2	0,4		
Takaukset kaupungilta M€	2,5	2,2	2	1,9		
Tilikauden tulos M€	0	0,1	0,15	0,1		
Kiinteistö Oy Kuopion Luukas						
Tehtävä: ylläpitää omistamia päiväkotirakennuksia						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 90,87 %						
Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Tilikauden tulos	M€	0	0	nollatulos	0,2	0
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€	0,3	0,3	0,1	0,2		
Takaukset kaupungilta M€	1,4	1,1	0,9	0,8		
Tilikauden tulos M€	0	0	0,2	0		
Kuopion Pysäköinti Oy						
Tehtävä: Harjoittaa pysäköintiliiketoimintaa ja liiketilöiden vuokrausta						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %						
Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Liikevaihto	M€	3,7	3,0	3,7	1,50	3,1
Tilikauden tulos	M€	-0,1	-0,5	0,1	-0,23	-0,45
Omaravaisuusaste	%	85,1	86,8	85,1	87,2	87,4
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€	3,7	3,0	1,50	3,1		
Investoinnit M€	0,2	0,1	0	0,1		
Takaukset kaupungilta M€	6,1	6,1	6,10	6,1		
Tilikauden tulos M€	-0,1	-0,5	-0,23	-0,45		
Henkilöstöluvumäärä 31.12.	7	7	7	7		

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy						
Tehtävä: Asuntotuotannon harjoittaminen Kuopion alueella sekä omistamiensa kiinteistöjen hallinta, ylläpito ja vuokraaminen						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %						
Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Liikevaihto	M€	10,5	9,7	10,7	5	10,4
Tilikauden tulos	M€	0	0	0	0	0
Käyttöaste	%	92,4	87,1	93	90	91
Asuinneliövelka	€/asm ²	677	727	779	645	690
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€	10,5	9,7	5	10,7		
Investoinnit M€	1,6	9	4	8		
Takaukset kaupungilta M€	10,8	8,8	8,8	7,5		
Osingot ja korot kaupungille M€ (maksetut takausprovisiot lainoista)	0,1	0,1	0	0,1		
Henkilöstölukumäärä 31.12.	19	16	14	14		
Niiralan Kulma Oy						
Huom! Ilman Kiinteistö-Kys Oy:n lukuja, erikseen ilmoitettu Ki-Kys ja Vap-rah Kys luvut omissa sarakkeissaan.						
Tehtävä: Asuntotuotannon harjoittaminen Kuopion alueella sekä omistamiensa kiinteistöjen hallinta, ylläpito ja vuokraaminen						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %						
Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja*	M€	3	1,5	> 0	0,8	1,1
Käyttöaste	%	96,8	97,3	97,5	96,4	96,5
Asuinneliövelka	€/asm ² max	572	592	<565	581	<600
Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelma (parannus vuoden 2015 tasosta)	%	2,8	5,1	> 5,5		> 5,5
* 2018-2019: ilman kiinteistöjen myyntituloja						
Koti Kuntoon remontit kirjattu suoraan tulokseen, tulosvaikutus		0,4 Me	1,7 Me	2,75 Me	1,4 Me	2,75 Me
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€	45,8	44,01	22	44,3		
Investoinnit M€	14,5	22,5	7,8	21,1		
Myynti kaupungille M€	2,9	2,9	1,4	2,8		
Takaukset kaupungilta M€	36,9	35	33,7	35		
Kaupungilta saadut lainat M€	0,1	0,1	0,1	0,1		
Tilikauden tulos M€	0	0	0,8	0		
Osingot ja korot kaupungille M€	0,1	0,1	0	0,1		
Henkilöstölukumäärä 31.12.	153	151	146	151		

Savonia-ammattikorkeakoulu oy						
Tehtävä: ammattikorkeakoululaissa määriteltyjen tehtävien hoitaminen						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 51 %, Varkauden kaupunki 22,28 %, Iisalmen kaupunki 22,76 %, Kiuruveden kaupunki 3,96 %						
Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Liikevaihto	M€	47	56,2	49,4	29,1	54,5
Omavaraisuusaste	%	85,9	87,3	85	88,9	85
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€	47	56,2	29,1	54,5		
Investoinnit M€	6	18,5	1,4	2,4		
Tilikauden tulos M€**	1,4	1,9	4,7	2,7		
Henkilöstölukumäärä 31.12.	511	513	503	517		
** Vuoden 2020 osalta ei sisällä Opistotien myyntivoittoa						
*** Vuoden 2020 osalta bruttoinvestoinnit						
Servica Oy						
Tehtävä: Tukipalveluiden tuottaminen omistajille						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 51,1%, PSSHP 48,5 %, muut kunnat ja kuntayhtymät sekä konserniyhtiöt 0						
Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Tilikauden tulos	M€	1,2	1,3	1,4	1,96	1,6
Liikevaihto/tehty työpanos (HTV3) kasvaa 0,5 % vuodesta 2020						
	t€	89,9	-	107,2	109,1	-
Asiakastyytyväisyys	0-5	3,61	-	3,68	3,62	-
Laatupoikkeamat vähenevät vuodesta 2020	Kyllä/ei	-	31	Kyllä	25	-
Henkilöstön sairaus- ja tapaturmapoissaolot vähenevät vuodesta 2020	kalenteripäivää/henkilö	21,2	-	19,7	11,08	-
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€	89,3	97,1	50,9	103,5		
Investoinnit M€	23,8	0,7	0,8	1		
Myynti kaupungille M€	41	42,1	21,9	44,3		
Kaupungilta saadut lainat M€	3,5	3,1	2,9	2,7		
Tilikauden tulos M€	1,2	1,7	1,7	1,6		* Ostohyvitysten jälkeen
Osingot ja korot kaupungille M€	0,2	0,2	0,1	0,2		
Henkilöstölukumäärä 31.12.	1 217	1163	1 282	1 180		

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, KYS						
Tehtävä: järjestää jäsenkuntien puolesta laissa säädetty erikoissairaanhoito, kehitysvammaisten erityishoito, perusterveydenhuolto ja siihen kiinteästi liittyvä sosiaalitoimi sekä huolehtia laissa säädetyistä muista tehtävistä						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 56 %						
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto/Myyntituotot M€	435,4	447,4	243,4	482,0		
Investoinnit M€	44	41,5	20,0	59,3		
Myynti kaupungille M€	178,9	185,0	102,2			
Tilikauden tulos M€	-9,1	-9,9	17,1	14,8		
Henkilöstölukumäärä 31.12.	4 276	4188	4 268	4 293		
Mestar Kuopio Oy						
Tehtävä: Kaupunkiympäristön rakentamisen ja kunnossapidon palvelujen tuottaminen Kuopio konsernille.						
Tavoitteena laadukkaan ja kustannustehokkaan palvelutuotannon lisäksi vastata osaltaan Kuopion kaupungin kokonaiselinvoiman lisäämisestä voimassaolevan strategian painopisteiden mukaisesti.						
Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %						
Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021
Liikevaihto	M€	Yhtiön toiminta		39,5	15,4	36,5
Tilikauden tulos	M€	käynnistyi 1.1.2021		0,2	0,16	0
Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 6/2021	Ennuste 2021		
Liikevaihto M€			15,4	36,5		
Investoinnit M€			0,45	0,7		
Myynti kaupungille M€*			15,2	36		
Tilikauden tulos M€			0,16	0		
Osingot ja korot kaupungille M€			0	0,25		
Henkilöstölukumäärä 31.12.**				192		